

Beszámoló 2010. Újpesti Helytörténeti Gyűjtemény

Az *Újpesti Helytörténeti Gyűjtemény* állandó kiállítását 2010-ben 1654-en tekintették meg, ebből 348 diák volt. Diákcsoportok 15 alkalommal vettek igénybe tárlatvezetést, óvodásokat, felnőtt látogatókat 3-3 alkalommal láttunk vendégül. Kutatási lehetőséget 44, dokumentumkölcsonzást 24 alkalommal vettek igénybe magánszemélyek.

Intézményünk az idén is részt vett a **Múzeumi Majálison** (május 15-16), helytörténeti kiadványokat mutattunk be, illetve árusítottunk. Sajnos az időjárás miatt – a tervezettek ellenére – csak szombaton tudtunk részt venni a rendezvényen.

A **Kulturális Örökség Napjai** (szeptember 18-19) keretében idén a Könyves Kálmán Gimnázium csillagvizsgálóját, az Újpesti Két Tanítási Nyelvű Műszaki Szakközépiskola múzeumát és az Állatsziget életét mutattuk be az érdeklődőknek. A rendezvény az előző évéhez hasonlóan sikeresen zárult. Köszönet a helyi munkatársak önkéntes segítő munkájáért!

Ez évi időszaki kiállításunk „*Üdvözet Újpestről*” címmel az Adyfamilia rendezvényei sorában nyílt meg. Kőrösné Mikis Márta mesészerű diorámáit láthatta a közönség.

Az Újpest Televízióval közösen 2008 májusában indult interjúorozatunk „*(Hely)történetek*” címmel. Terveink szerint a településünk közelmúltjában jelentős szerepet játszott személyiségeinket szólaltatjuk meg képernyőn, s őrzünk meg a gyűjtemény archívumában az utókor számára. Ebben az évben *Bíró Lóránt, Dózsa László, Gyémánt László, Horváth Zoltán, Jolsvai András, dr. Kőrös András, Nagy József, Szunyoghy András, Tábori Ferenc* és *Várhidi Pál* emlékezése került közönség elé.

Újpest Napok. Az önkormányzat által támogatott kötetek illetve más helytörténeti tárgyú kiadványok terjesztését folyamatosan segíti az intézmény. Ebben az évben Szöllösy Marianne *Újpestről jöttünk* című interjúkötete jelent meg a rendezvénysorozatra. A program keretében helytörténeti autóbuszos körsétát szerveztünk, illetve saját sátrunkban Újpestről készült filmeket mutattunk be, ezek között is érdekességnek számított az 1936-ban forgatott *Száz éves város* című film hangalámondással, vágással felújított változata, melyet az Újpest Televízió munkatársai segítségével készítettünk el.

Eddig készült el részletes, színes kiállítás-vezetőnk is.

Gyarapodás. A gyűjtemény dokumentumtára Szegszárdi József asztalosmester hagyatékából származó dokumentumokkal gyarapodott. Intézményünkben nyert elhelyezést dr. Pitrolffy-Szabó Béla főorvosnak, az újpesti kórházi urológiai osztály alapítójának és a Munkásotthonnak márványemléktáblája is. A második félévben Dr. Derce Tamás polgármester úr által a gyűjteménynek ajándékozott dokumentumokkal, tárgyakkal, többek között a városháza fogdájának ajtajával gyarapodott gyűjteményünk. Dokumentumtárunk többek között Maklári Jenőné Újpest hőskora című kötetének kéziratanyagával, Kadlecovits Géza által adományozott történeti anyagokkal bővült. Merczel András hagyatékával filmanyagunk nőtt, mely az Újpesti Közösségi Televízió adásainak gyűjteményét tartalmazza. Az újpesti Gyámhivatal megkeresése alapján meghatározatlan időre letétbe fogadtuk Zolcsák Sándor festőművész 21 db alkotását.

Tevékenységünk során a Kulturális Örökségvédelmi Hivataltól helyi védettséget kapott Újpest első patikájának berendezése, melyet az önkormányzat által biztosított külső raktárban helyeztünk el.

Hasonló munkában vettünk részt az önkormányzattal és az illetékes szervekkel együttműködve a bezárt uszoda falán található Barcsay-mozaik védelmében, reméljük áthelyezése is megnyugtató megoldást nyer.

Éves leltározott gyarapodásunk **2218** db.

Műtárgyvédelmi feladataink keretében a 2009-ben beázás során megsérült faanyagú tárgyaink, installációink javítását, katonai nyergünk megfelelő állványának elkészíttetését, illetve a Pannonia Dal és Önképzőkör zászlajának restauráltatását végeztettük el. Mindez az önkormányzat által biztosított támogatás felhasználásával a tervezetteknek megfelelően valósult meg.

Intézményi kapcsolataink keretében relikviákkal segítettük az UTE 125. évfordulója alkalmából a Sportmúzeum által rendezett kiállítás, a Károlyi István 12 évfolyamos Gimnázium által rendezett Károlyi István illetve Károlyiak emléke Újpesten című fotókiállítás és a XIII. kerületi Bolyai János Műszaki Szakközépiskola iskola történeti tárlatának létrehozását. Fotók, dokumentumok kölesönzésével rendszeresen segítjük a helyi médiák munkáját, illetve Károlyi László életéről szóló dokumentumfilm létrehozását. Gyűjteményünk szerepelt az ATV turisztikai és a Civil Rádió fővárosi helyismereti előadás sorozatában.

A gyűjtemény vezetője rendszeresen publikál az Újpesti Helytörténeti Értesítőben és a Városunk Budapesti Honismereti Híradóban. Gyűjteményünk szoros kapcsolatokat ápol a Budapesti Honismereti Társasággal, az Újpesti Helytörténeti Alapítvánnyal, az Újpesti Városvédő Egyesülettel, az Újpesti Közművelődési Körrel, A Főti Károlyiak Alapítvánnyal és a fővárosi helytörténeti gyűjteményekkel.

Értékelés:

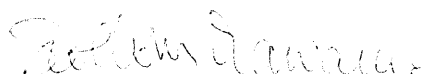
Látogatói létszámunk az előző évekhez képest emelkedést mutat, a gyermek- és diákkorú látogatók számát szűkös térbeli adottságaink mellett is javítani tudtuk. Nagyobb arányú javulást legalább egy múzeumpedagógiai feladatok ellátásra illetve időszakos kiállítások készítésére alkalmas helyiség jelentene.

Értékmegőrző munkánk sikerének könyvelhetjük el Újpest első patikája berendezésének védetté nyilvánítását, melyre az Újpesti Városvédő Egyesület kezdeményezése nyomán több éves elhúzódás után találtunk megoldást.

Külső helyszíneken megvalósított rendezvényeink sikeresek voltak. Legnagyobb érdeklődést az Újpest Napokon kísérletképpen indított városnéző busz váltott ki. E programunkat a későbbiekben is szeretnénk folytatni nagyobb városi rendezvényeken. A Múzeumi Majális és a Kulturális Örökség Napjai programsorozatban az előző évekhez hasonló látogatottságot mondhatunk magunkénak.

A gyűjtemény által indított oralthistory program a dokumentált történelem színesítése, kiegészítése mellett, véleményünk szerint közelebb hozta az intézményt a lakossághoz, személyes kötődést is kialakított. Folytatásra mindenképpen érdemesnek tartjuk.

Budapest, 2011. január 14.

Szöllősy Marianne
gyűjteményvezető